

KURJER KRAKOWSKI.

Dnia 22 listopada
roku 1834.

Przedpłata kwartalną
złp. 5.

SOBOTA.

Nr 45.

Pismo to wychodzi
codziennie o 5 z poł.
wyjąwszy niedzielę
i święta uroczyste.

KRAKÓW.

Między przepowiedniami pogody w Kalendarzu Poznańskim w roku 1705 wyszłym, jest i następująca: Jeśli śnieg da Eugeni, to się rychło zima zmieni. — Wisła okryta jest szronem.

W swem zdaniu sprawy Delegacya Br. Mił. i B. P. przez pomyłkę umieściła w Kur. Krakowskim Nr. 40 str. 158 iż pozostaje do ściągnięcia od X. Kantorek złop. 6. gr. 20 coniniejszem odwołuje.

Rossya. Ukaz Cesański 4 b. m. (w Moskwie). "Ukazem naszym z d 4 października 1832 r. pozwolono było osobom urodzonym i zamieszkałym w przywróconych do Polski guberniach, które wydalili się za granicę lub są nieobecne bez wiedzy rządu, jeżeli uczestnictwo ich w byłem powstaniu zależało na przejściu za granicę z b. w. polskiem lub jeżeli one ze stopnia wykroczenia swego, mogły być zaliczone do 3 rzędu winowajców stanu, tudawać się do nas z prośbami o przebaczenie; nadto każdemu z nich równie jak i wszystkim innym którzy się z Rossyi wydalili, zostawiona wolność była prosić, dla uniewinnienia swego o sąd według prawa, z czego bardzo wielu od tego czasu skorzystało. — Teraz kiedy od nastania wzmiankowanego ukazu minął już zakres dwuletni na wszystkie w o-

gólnością obwieszczenia za granicę i stawienie się przepisany, zważywszy że osoby, które zeń nieskorzystały z mocy ogólnych ustaw utraciły do dalszej naszej powołności prawo, uznaliśmy za potrzebną dla zupełnego uspokojenia kraju i zatarcia wszelkich śladów byłych zaburzeń położyć ostateczny koniec tej sprawie i w skutek tego rozkazujemy: 1) Wszystkim bez wyjątku urodzonym i zamieszkałym w guberniach wspomnianych, którzy z powodu uczestnictwa w powstaniu, wydalili się za granicę i dotąd niepodali prośb o przebaczenie lub o pozwolenie wrócenia do Rossyi dla usprawiedliwienia się, jakibykolwiek był stan ich, stopień wykroczenia, i miejsce pobytu, zabronić na zawsze powrotu do Rossyi i wjazdu w jej granice. 2) Żadnych więcej prośb od nich nieprzyjmować. 3) Majatki wszystkich takich osób natychmiast i bez żadnego dalszego roztrząsania oddać pod konfiskatę. 4) Względem tych, którzy potem jeszcze będą się kusili tajemnie w granice nasze wkładać, postępować tak jak z już uznanymi zbrodniarzami stanu wskazując tylko stopień osobistej kary dla każdego z nich stosownie do okoliczności zasłanych przed jego pojmaniem. 5) Istniejące w guberniach zachodnich kommissye na śledzenie powstańców jako odtąd niepotrzebne nie zwłocz-

nie zamknąć. Rządzący Senat nieomieszcza uczynić ku wykonaniu i ogłoszeniu niniejszego, stosownych rozporządzeń.

Anglia. Rząd wszedł w układy z kompanją wschodnio-indyjską względem pożyczki na spłacenie 20 milionów funtów szterlingów odszkodowania byłym właścicielom niewolników murzyńskich w Indiach zachodnich. — W Australii osady z winowajców tam wygnanych wrastają coraz bardziej, zakładają fabryki, rękodzielnie, banki etc. a tak wykluczeni ze społeczności ludzkiej wrócili na jej łono przez pracę, stanowiąc oddzielne państwo na okręgu ziemskim. — Sledztwa dotyczące się pożaru w gmachach obrad parlamentowych wybuchłego, ukończone ale nieogłoszone jeszcze. — W Irlandyi dawne zaburzenia wznowiają się. — 800 cetnarów biblii postano usamowolnionym murzynom w Jamajce. — Praca na warsztatach okrętowych zatrudnia obecnie kilkadziesiąt tysięcy ludzi.

Niemcy. Dnia 13 b. m. Cesarz Wszech Rossyi przybył z następcą tronu i wielkim księciem Alexandrem do Berlina.

W Dreźnie rozpoczęto sledztwa osób uwięzionych za knowania polityczne. — Na posiedzeniu dnia 11 b. m. w Frankforcie n. Menem sejm związkowy przyjął uchwałoną przez kongres ministerialny w Wiedniu Instytucyą sądu polubownego w razie kollizyi zachodzącej między rządem i rządzonemi. — Uwięziono tu znowu kilka osób w skutek sledztw w Dreźnie rozpoczętych o polityczne podejrzenia.

Dalszy ciąg Instrukcyi Jakóba Sobieskiego.

2. Obyczaje. Te są kawalerowi każdemu dziwnie potrzebne u nas i wszędzie i słuszenie w naszej Polsce śmieją się z takiego, co po łacinie mądry, a po polsku błazni; a ono to pospołu bardzo dobrze być może.

1. Przestrzegać tego będzie Pan Orchowski, aby przystojne bespieczeństwo między ludźmi mieli, jakie teraz z łaski Bożej mają i z jakim stąd wyjeżdżają.

2. Dawno powiedziano: nie tylko o naukach, ale i o obyczajach, *disce domi, qualis debeas esse foris.* Doma tedy tego trzeba przestrzegać, żeby się nie murzali, aby się pięknie kłaniali, żeby się u stoła nie zamysłali: skoro się co postrzeże, zaraz napomnieć i strofować, i żadnej okazji do tego nie opuścić. A jeżeliby częstego napominania i strofowania nie słuchali, czego o nich nie rozumiem. niech mi da znać P. Orchowski, a ja będę wiedział, co z tym rzec, jest pręt od tego, pod którym młodzi rosną.

3. Jeżeliby zaś w gościnie co tak nieobyczajnego postępowali, lub i doma przy ludziach, a żeby tego P. Orchowski postrzegł, zaraz im dać znać, albo przez chłopca że się to niepodoba, i że trzeba inaczej czynić.

4. Gdy ich na bankiet jaki będą prosić, albo posiedzenie, kędy białogłowy będą na miejsca pocziwe, i owszem niech zdrowi tańczą, *castis omnia casta* (dla niewinnych wszystko niewinne). — Niechcę ja żeby po łacinie tylko byli mądrymi, ale żeby i po pol-

sku też byli grzecznymi, wszakże się nie do kapięcy, ani do „Sutanny ćwiczyć będą.

5. Kiedy gdzie będą lub na weselu, lub na bankiety prosić, lub to panowie, lub prałaci, lub poczciwi mieszczanie, lub też panięta ich *condiscipuli*, niech Pan Orchowski tylko przy nich zostanie, a chłopiec jeden, a potem kiedy będą mieli pójść, to po czekającą wszystkę postać, żeby ich prowadziła do gospody.

3. *Miłość braterska.* Tej najbardziej przestrzegać będzie P. Orchowski, żeby się z sobą za młodu bracia miłowali bez zazdrości, bez swarów. Młodszy niech starszego szanuje, a starszy niech młodszego miłuje, jeśli co bynajmniej P. Orchowski postrzeże, niech ich napomni i zgromi, a jeśliby strzeż Boże zagęszczały się między nimu poswarki i nemiłość, niech mi o tem da znać, bo takim rzeczom trzeba zawczasu zabiegać.

WN. 43 Kurjera zaszła pomyłka drukarska co do Rebeki Żydówki polskiej, wspomnianej w dziele Konstantego Derville, córki rabina Mejer Tiktiner a nie Miers Tiktinet. Redakcyja z wdzięcznością przyjmuje doniesienie, iż wspomniona Rebeka żyła za panowania Jana trzeciego podług świadectwa pisarzy polskich; i oczekuje niecierpliwie zapowiedzianej historii Żydów polskich przez autora już znanego z dzieła: Rys krótki historii ludu żydowskiego w Europie, jako wstęp do dziejów tegoż ludu na ziemi Polskiej.

Cóż W Pan rozumiesz przez filozofią? spytała się głośna zpiętko-

ści dama młodego kawalera. „Podług mnie największą jest filozofią rzekł młodzieniec, rozmawiać z panią przez pół godziny, a niestracić przytomności umysłu.

Pewien Anglik będąc na objędzie u x. Kaunitza strukł przypadkiem szklanke. Xiąże spytał go: „czy to jest taki zwyczaj w Anglii?” Anglik odpowiedział bardzo obojętnie, nie a gdy się coś podobnego zdarzy nikt się niepyta o to.

Amerykanie z taką sumiennoscą obchodzą święta uroczyste, iż w Now-Yorku podczas nabożeństwa wszystkie ulice są po zamykane łańcuchami. Kto w Connetreut odbywa podróż w Niedzielę, musi się stawić w policyi, potem udać się do kościoła, wysłuchać tam napomnienia i zapłacić karę pieniężną. Kto w Filadelfii klnie na rynku, tego policyja zamyka na kilka godzin w więzieniu.

Przez C. K. Sąd Sądachowski, na podanie Teodora Torosiewicza, jako praw nabywcy następców Anny Gautier wszyscy, którzyby oryginalny dekret, czyli schedę, przez naznaczoną do uregulowania stanu długów upadłych, sześciu Banków warszawskich Nadworną Kommissyą pod dniem 15 Września 1803 r. na rzecz Anny Gautier za summe 4269 dukatów, złp. 8 groszy 15 wydany, i mocą którego na jej parcyalne zaspokojenie, i summa 1107 duk. złp 15 gr. 9 do majątku do spadku po Stanisławie Kossakowskim przez cesyją od Jana Morsztyna do masy kredalnej Prata Potockiego doszłego przekazana była, w ręku mieli, niniej-

szem wzywają się; tenże dekret w przeciągu roku od dnia umieszczonego edyktu tego w Gazecie Lwowskiej tem pewniej przed sądem tym Szlacheckim okazać, gdy wraze przeciwnym, takowy za umorzony i nie ważny uważany, i massa wierzycieli Prota Potockiego od odpowiedzialności wszelkiej względem summy 1107 dukatów, złp. 15 i gr. 9 uwolnioną będzie.

Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Lwowskich, dnia 30 Września roku 1834.

Szarada.

Pierwsze na tronie między zwierzętami,

Drugie dla ulgi i wygody naszej

Rozstało się z Arabami,

Wiatry dogania, i kopytem straszy.

Zródłem i celem dla ducha, jest trzecie.

Ale kiedy wszystko razem,

Stanie się jednym wyrazem,

Przypomnisz sobie ów poranek w lecie,

Kiedyś mię zrywał na wieniec dziewicy,

Łzami porosił, i dał okrutnicy!...

(Znaczenie przeszłej szarady jest psibrat).

Przybyli do Krakowa. Steinkeller Rudolf ob. z Polski. — Wyrzykowski Leopold z P. — Jastrzębski Stanisław z P. — Rother Jan ob. z P. — Wierzbicki Felicya ob. z Galicyi. — Mamelak Majer kup. z G. —

Opuszczili Kraków. Jędrzejowski Ludwik ob. do Pruss.

Kamienica przy ulicy Gołębiej pod L. 256 jest z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość o tem bliższa przy ulicy Franciszkańskiej p. L. 217 na pierwszym piętrze.

Podpisana mając upoważnienie od władzy Edukacyjnej do utrzymywania pensyi wyższej płci żeńskiej zawiadamia Szanowną Publiczność, iż z d. 24 b. m. i r. pod L. 351 przy ulicy Szewskiej na pierwszym piętrze taką otwiera. — Wszystkie przedmioty planem objęte wykładowe będą przez osoby upoważnione i poświęcające się od kilku lat w zawodzie nauczycielskim. Chrześcijańskie ukształcenie serca i duszy tudzież udoskonalenie we wszystkim, co jest potrzebnem dobrze wychowanej panience, szczególnem będzie założycielki staraniem. —

Helena Sierawska.

Dnia 18 b. m. i r. w wieczór między godziną 5 a 7 skradzionym został podpisanemu mosiężny Termometr Reaumura z napisem Le Pace, ktoby wiedział gdzie się takowy znajduje, zechcę podpisanemu udzielić wiadomości, za co przyzwoitą odbierze nagrodę.

A Friedlein.

W Restauracyi pod złotą Trąbką jutro na śniadanie: Pieczeń Barania à la sarna. Jędyk pieczony spikowany i nadziewany. Wołowa pieczeń na Angielski sposób. Krupek litewski. Potrawka z kapłona z pulpetami. Flaki. Mizerya z ogórków. Ogórki kiszzone.

Dziś rano zimna stópni 4.